

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
(протокол № ____ від ____
2024 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

з ____ (дата)

Ректор

(підпис)

(прізвище та ініціали)

М.П.

(наказ № ____ від

« ____ » ____ 2024 р.)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: МОНІТОРИНГ ТА РОЗВИТОК»
для вихователів, вихователів-методистів закладів
дошкільної освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 № 397, Типової програми підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти щодо надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2021 № 457) та відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України, від 19.10.2021 № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту вихователь закладу дошкільної освіти».

Освітня програма також враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України в редакції від 27 січня 2021 р. №86 «Положення про заклад дошкільної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Державного стандарту дошкільної «Базовий компонент дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33, Положення про психологічну службу у системі освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509 та в контексті вимог законодавства, зокрема , інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вихователя закладу дошкільної освіти та з урахуванням європейського вектору розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми спрямована на всебічне підвищення професійної майстерності вихователів закладів дошкільної освіти, розвиток їхніх педагогічних компетентностей та забезпечення відповідності освітнього процесу сучасним викликам. Програма створює умови для формування нового рівня якості дошкільної освіти, яка орієнтована на особистісний розвиток кожної дитини, з урахуванням її індивідуальних потреб, талантів та потенціалу.

Основні завдання програми:

1. Забезпечити вихователів сучасними знаннями, технологіями та інструментами, що сприяють ефективній реалізації освітнього процесу.
2. Формувати у педагогів здатність до рефлексії та самовдосконалення для адаптації до нових викликів у сфері дошкільної освіти.
3. Розвивати у педагогів навички створення особистісно-орієнтованого освітнього середовища, яке враховує індивідуальні потреби, інтереси та потенціал кожної дитини.

4. Формувати вміння організовувати освітній процес, спрямований на розвиток базових компетентностей у дітей відповідно до вимог Нової української школи.

5. Забезпечити інтеграцію сучасних підходів, методик та технологій у практику роботи вихователів для підвищення ефективності освітнього процесу.

6. Сприяти формуванню в педагогів розуміння цілісності розвитку дитини, включаючи її емоційний, фізичний, інтелектуальний та соціальний аспекти.

7. Формувати у педагогів уміння розвивати в дітей креативність, критичне мислення, емоційний інтелект, соціальні навички та здатність до співпраці.

8. Сприяти формуванню у педагогів умінь та методик для підготовки дітей до шкільного навчання, орієнтованих на розвиток самостійності, ініціативності, відповідальності та впевненості у своїх силах.

9. Розвивати в педагогів навички ефективної співпраці з батьками, залучення їх до спільного освітнього процесу.

Визначені завдання спрямовані на створення умов для професійного зростання педагогів, впровадження інновацій у дошкільну освіту та забезпечення якісного підходу до виховання й навчання дітей.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сутності професійної компетентності вихователя як здатності ефективно виконувати професійні функції відповідно до сучасних вимог;
- ролі професійної компетентності вихователя у забезпеченні якісної дошкільної освіти;
- сучасних підходів до дошкільної освіти, що відповідають принципам Нової української школи;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері дошкільної освіти;
- сутності Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку;
- сутності концепції Нової української школи, її принципів та завдань;
- психолого-педагогічних основ розвитку дитини, зокрема її когнітивних, емоційних, соціальних та фізичних аспектів;
- ролі базових компетентностей (критичне мислення, креативність, співпраця, комунікація) у підготовці дитини до шкільного навчання та життя у суспільстві;
- основ інклюзивної освіти, зокрема методів роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- знання сучасних підходів до взаємодії з батьками, включаючи методи ефективної комунікації та залучення до освітнього процесу;
- основ саморегуляції, рефлексії та способів збереження психологічного благополуччя педагога;
- принципів лідерства в педагогічній діяльності та ролі вихователя як організатора освітнього середовища.

Уміння:

- аналізувати власну професійну діяльність, визначати сильні та слабкі сторони;
- здійснювати самооцінку своєї професійної діяльності для визначення

сильних і слабких сторін;

- використовувати інструменти моніторингу (спостереження, портфоліо, анкетування, тестування) для аналізу власної роботи та досягнень дітей;
- інтегрувати сучасні освітні підходи (компетентнісний, особистісно-орієнтований, діяльнісний) у роботу з дітьми;
- впроваджувати інноваційні методики та технології (інтерактивні, ігрові, цифрові) у практику освітньої діяльності;
- планувати та організовувати освітній процес відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних документів у сфері дошкільної освіти;
- враховувати індивідуальні потреби та інтереси дітей, адаптуючи освітні програми до їхніх особливостей;
- розвивати в дітей критичне мислення, креативність, навички співпраці та ефективної комунікації;
- формувати в дітей соціальні і громадянські компетентності, зокрема уміння працювати в команді, взаємодіяти з однолітками та дорослими;
- вирішувати конфліктні ситуації у дитячому колективі та будувати ефективну комунікацію з дітьми, батьками та колегами;
- встановлювати партнерські стосунки з батьками, залучати їх до освітнього процесу;
- створювати інклюзивне середовище, де кожна дитина, незалежно від особливостей розвитку, відчуває себе частиною колективу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- збереження національних і культурних цінностей;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- генерування нових ідей (креативність);
- професійна мобільність та гнучкість;
- інноваційність та відкритість до змін;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- емоційна стійкість;
- інклюзія та безбар'єрність;
- партнерство з батьками та громадою;
- професійна етика, рефлексія та саморозвиток.

Розробник програми	Антоніна Михайлівна Шевченко , доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат психологічних наук
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Професійна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти: моніторинг та розвиток» для вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти
Мета програми	всебічне підвищення професійної майстерності вихователів закладів дошкільної освіти, розвиток їхніх педагогічних компетентностей та забезпечення відповідності освітнього процесу сучасним викликам. Програма створює умови для формування нового рівня якості дошкільної освіти, яка орієнтована на особистісний розвиток кожної дитини, з урахуванням її індивідуальних потреб, талантів та потенціалу.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Вихователі, вихователі-методисти закладів дошкільної освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 ЄКТС (72 аудиторних годин, 48 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Прогностична (А1.1); А2 Організаційна (А2.1, А2.3, А2.4); А3 Оцінювально-аналітична (А3.2); А.4 Предметно-методична (А4.1); Б1 Здоров'язберезувальна (Б1.2); В1 Психо-емоційна (В1.1, В1.2); В2 Педагогічне партнерство (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Морально-етична (В3.1); Г1 Здатність до навчання впродовж життя (Г1.1, Г1.2); Г2 Інформаційно-комунікаційна (Г2.1, Г2.2, Г2.3).
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль I. Філософія освіти XXI століття		6	6	—	—	6
1.1.	Російсько-українська війна: історичний, геополітичний та економічний аспекти	2	2	—	—	4
1.2.	Принцип культуровідповідності і його вплив на формування особистості та консолідацію нації	2	2	—	—	2
1.3.	Філософія освіти XXI століття	2	2	—	—	2
Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		26	—	—	26	14
2.1.	Особистісно-професійний імідж сучасного педагога	2	—	—	2	2
2.2.	Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей	2	—	—	2	2
2.3.	Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти в контексті реалізації Нової української школи	2	—	—	2	2
2.4.	Психолого-педагогічні особливості соціалізації дітей у різновікових групах закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
2.5.	Розвиток громадянських компетентностей у дошкільній освіті	4	—	—	4	—
2.6.	Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку вчителя з використання ІІІ	2	—	—	2	2
Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»		6	—	—	6	4
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»		6	—	—	6	2
Модуль III. Професійна діяльність педагогічних працівників в умовах закладу дошкільної освіти		32	—	—	32	20
Інваріантна частина		24	—	—	24	20
3.1.	Нормативно-правові документи в галузі дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.2.	Професійний стандарт: ключові і професійні компетентності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.3.	Soft-skills та hard-skills у структурі професійної компетентності педагогічних працівників	4			4	
3.4.	Особистісний саморозвиток педагога в умовах реформаційних процесів в освіті	2	—	—	2	2

3.5.	Самопрезентація вихователя закладу дошкільної освіти: від теорії до практики	2	—	—	2	2
3.6.	Самооцінка та зовнішня оцінка як механізми вдосконалення професійної діяльності	2	—	—	2	2
3.7.	Інноваційна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти: діагностика та перспективи розвитку	2	—	—	2	2
3.8.	Професійна компетентність педагогічного партнерства вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.9.	Розвиток лідерської компетентності вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.10	Психоемоційна компетентність в професійній діяльності педагогічного працівника закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.11	Конфліктологія в освітньому форматі	2	—	—	2	2
Варіативна частина		8	—	—	10	8
3.12	Тайм-менеджмент: ефективні інструменти і стратегії	2	—	—	2	—
3.13	Арт-педагогіка у роботі вихователя закладу дошкільної освіти	4	—	—	4	—
3.14	Koffi-art як засіб арт-терапії у розвитку емпатії дітей дошкільного віку	2	—	—	2	—
3.15	Формування творчої особистості в інтегрованій творчій діяльності вихованця ЗДО (засобами ниткографії, фольги, природного, викидного та текстильного матеріалів)	4	—	—	4	—
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2	—	6	—
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2	—	—	—
4.2.	Тематична дискусія «Формування та розвиток професійної компетентності вихователя дошкільної освіти»	2	—	—	2	—
4.3.	Захист проєктів	2	—	—	2	—
4.4.	Вихідне діагностування	2	—	—	2	—

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Російсько-українська війна: історичний, геополітичний та економічний аспекти.

Етапи формування незалежної української держави та реакція Росії. Події 2014 року: анексія Криму та початок війни на Донбасі. Ескалація конфлікту у 2022 році: причини та ключові події.

Роль України в системі міжнародних відносин. Інтереси Росії в регіоні та її імперська політика. Реакція світу на конфлікт: роль ЄС, НАТО, США та ООН.

Економічні втрати України: руйнування інфраструктури, втрати населення, падіння ВВП. Санкційна політика проти Росії: вплив на економіку агресора. Гуманітарна криза: вимушені переселенці, проблема зайнятості та відновлення.

Зміни в українському суспільстві: згуртованість, ідентичність, громадянська активність. Роль інформаційної війни: пропаганда, дезінформація та її вплив.

1.2 Принцип культуровідповідності і його вплив на формування особистості та консолідацію нації.

Вчення Р.Оуена про формування характеру людини. Суть принципу культуровідповідності за А.Дістервегом. Вплив розвитку культури, права, економіки, науки на стан освіти в країні.

1.3 Філософія освіти XXI століття.

Поняття «філософія освіти» та її актуальність у сучасному світі. Основні принципи освіти XXI століття: гуманізм, інклюзивність, розвиток критичного мислення, дитиноцентризм. Роль освіти у формуванні особистості в умовах глобалізації та цифрової епохи.

Сучасні тенденції в освіті. Компетентнісний підхід як основа навчання. Інтеграція інформаційних технологій у навчальний процес. Освіта для сталого розвитку: екологічна грамотність, соціальна відповідальність. Роль емоційного інтелекту та розвитку soft skills у формуванні особистості.

Впровадження ідей філософії освіти у практику вихователя. Дитиноцентризм у роботі з дітьми: створення умов для індивідуального розвитку. Формування цінностей у дітей: етика, толерантність, повага до інших.

Вихователь як агент змін і наставник для дитини. Робота з батьками: партнерство у вихованні дитини.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Особистісно-професійний імідж сучасного педагога.

Зміст поняття «особистісно-професійний імідж». Складові особистісно-професійного іміджу: професійні якості (знання, уміння, навички), особистісні якості (емоційний інтелект, стійкість, креативність), соціальні навички (комунікація, уміння працювати в команді, лідерство). Вплив особистісних якостей на формування професійного іміджу. Використання сучасних технологій для підвищення іміджу (соціальні мережі, особисті блоги). Вплив іміджу на успішність освітнього процесу.

2.2. Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей.

Зміст понять «інтернет» та «гаджетозалежність». Причини виникнення Інтернет- та гаджетозалежності. Ознаки залежності та наслідки. Фізичні, психологічні та соціальні ризики гаджетозалежності у дітей дошкільного віку. Заміна гаджетів на корисні активності. Розвиток навичок самоконтролю. Встановлення «цифрового детоксу».

2.3. Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти в контексті реалізації Нової української школи.

Поняття наступності у дошкільній та початковій освіті. Основні проблеми забезпечення наступності. Психологічні бар'єри: складнощі адаптації дітей до нових умов, пов'язані зі зміною структури дня, підходів до навчання та вимог; стрес та тривога через новий режим, більшу тривалість занять, зміну навчального середовища. Роль Нової української школи у вирішенні проблем наступності. Основні принципи НУШ. Інтеграція освітніх стандартів. Розвиток ключових компетентностей. Навчання через діяльність.

2.4. Психолого-педагогічні особливості соціалізації дітей у різновікових групах закладу дошкільної освіти.

Поняття соціалізації та її значення для дошкільнят. Основні етапи соціалізації, її значення для формування особистості. Соціалізація у дошкільному віці. Особливості різновікових груп у закладах дошкільної освіти. Психолого-педагогічні особливості соціалізації в різновікових групах. Розвиток емпатії та альтруїзму. Формування лідерських навичок. Рольова взаємодія. Виклики організації соціалізації у різновікових групах.

2.5. Розвиток громадянських компетентностей у дошкільній освіті.

Поняття громадянських компетентностей. Значення громадянських компетентностей у дошкільній освіті. Основні компоненти громадянських компетентностей для дошкільнят:

соціальні навички та навички комунікації, толерантність та повага до різноманітності, почуття відповідальності, розуміння прав та обов'язків.

Принципи розвитку громадянських компетентностей у дошкільному віці. Методи та форми роботи з дітьми: ігри на соціальну взаємодію, казки та історії з громадянським змістом, творчі заняття, обговорення та моделювання ситуацій

2.6. Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку вчителя з використання штучного інтелекту.

Поняття індивідуальної траєкторії професійного розвитку. Значення індивідуального підходу у професійному становленні вчителя. Роль штучного інтелекту в освітньому середовищі. Можливості ШІ для професійного розвитку. Покрокова побудова індивідуальної траєкторії з використанням ШІ. Платформи з підтримкою ШІ для професійного навчання.

Переваги та виклики використання ШІ у професійному розвитку. Мотивація до впровадження технологій ШІ у професійне середовище.

Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство.

Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей.

Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо урахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища.

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій. Психологічні техніки відновлення ресурсного стану педагогів та дітей в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самодопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в дітей.

Ментальне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем ментального здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях.

Модуль III. Професійна діяльність педагогічних працівників в умовах закладу дошкільної освіти

2.1. Нормативно-правові документи в галузі дошкільної освіти.

Основні нормативно-правові документами в галузі дошкільної освіти. Аналіз основних законодавчих актів та їх значення. Комплексний підхід до реформування дошкільної освіти. Огляд стратегій та цілей, що лежать в основі реформ. Мета та основні складові Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Складові частини Державного стандарту дошкільної освіти.

Ціннісні орієнтири в дошкільній освіті. Основні принципи та цінності, на яких базується освіта в ранньому віці.

2.2. Професійний стандарт: ключові і професійні компетентності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти.

Ключові і професійні компетентності вихователя закладу дошкільної освіти. Основні аспекти професійного стандарту для вихователів закладів дошкільної освіти. Здатність до спілкування з дітьми та їхніми батьками, розвиток індивідуальних навичок у дітей, а також здатність до адаптації до змін у середовищі дошкільного закладу. Психологічні особливості дітей дошкільного віку, методи виховання та навчання, а також уміння працювати в команді використовувати сучасні педагогічні технології. Професійний розвиток вихователя закладу дошкільної освіти. Сучасні методи та підходи до професійного розвитку вихователя: менторство, колегіальні обміни досвідом, використання інноваційних технологій в освітньому процесі.

2.3. Soft-skills та hard-skills у структурі професійної компетентності педагогічних працівників.

Зміст понять soft-skills та hard-skills. Значення soft-skills та hard-skills у професійній діяльності педагогів. Взаємозв'язок між soft-skills та hard-skills. Розвиток soft-skills та hard-skills. Оцінка професійної компетентності. Значення розвитку soft-skills і hard-skills.

2.4. Особистісний саморозвиток педагога в умовах реформаційних процесів в освіті.

Значення особистісного саморозвитку педагога. Актуальність особистісного саморозвитку педагога в контексті реформ в освіті. Вплив реформ на професійну діяльність педагогів. Майбутні тенденції в освіті та їх вплив на саморозвиток.

Основні компоненти саморозвитку: самоосвіта, рефлексія, професійна мобільність. Методики і технології саморозвитку педагога. Технології самоосвіти (онлайн-курси, вебінари, майстер-класи). Роль професійних спільнот і мереж у саморозвитку. Рефлексія як інструмент саморозвитку. Вплив особистісного саморозвитку на формування професійної ідентичності.

Взаємозв'язок між особистісним і професійним розвитком. Виклики і перешкоди на шляху саморозвитку.

2.5. Самопрезентація вихователя закладу дошкільної освіти: від теорії до практики.

Роль самопрезентації у професійній діяльності вихователя. Мета самопрезентації: демонстрація професійних якостей, досягнень та педагогічного потенціалу. Важливість розвитку навичок самопрезентації в умовах сучасної освітньої реформи.

Самопрезентація в практичній діяльності вихователя. Самопрезентація перед батьками: встановлення довіри та партнерства. Самопрезентація перед колегами: обмін досвідом та ідеями. Використання самопрезентації для участі у конкурсах, атестаціях, семінарах.

Вправа «Портрет вихователя»: складання короткої самопрезентації учасниками заняття. Аналіз готових прикладів самопрезентацій (відео чи тексти).

2.6. Самооцінка та зовнішня оцінка як механізми вдосконалення професійної діяльності.

Значення оцінки в професійному розвитку педагога. Самооцінка професійної діяльності. Методи самооцінки: ведення педагогічного щоденника, рефлексія після проведення занять, SWOT-аналіз власної діяльності (сильні та слабкі сторони, можливості, загрози). Зовнішня оцінка професійної діяльності. Критерії об'єктивної зовнішньої оцінки. Взаємозв'язок самооцінки та зовнішньої оцінки. Використання результатів зовнішньої оцінки для корекції самооцінки.

Практичні інструменти для вдосконалення професійної діяльності через оцінку. Використання цифрових інструментів для моніторингу діяльності (опитувальники, тестування). Вправа «Критична рефлексія»: проведення аналізу своєї професійної діяльності за допомогою чек-листа.

2.7. Інноваційна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти: діагностика та перспективи розвитку.

Поняття інноваційної компетентності. Основні складові інноваційної компетентності. Визначення сильних і слабких сторін інноваційної компетентності вихователів. Ідентифікація потреб у розвитку інноваційних навичок. Супротив змін: бар'єри та упередження. Виклики на шляху розвитку інноваційної компетентності.

Діагностика інноваційної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти. Критерії оцінювання інноваційної компетентності. Інструменти для діагностики: анкети, тести, портфоліо.

Перспективи розвитку інноваційної компетентності вихователя. Роль керівника закладу дошкільної освіти в розвитку інноваційної компетентності вихователів. Створення умов для професійного розвитку вихователів.

3.8. Професійна компетентність педагогічного партнерства вихователя закладу дошкільної освіти.

Педагогічне партнерство: поняття та принципи. Основні принципи: співпраця, взаємодія, довіра. Вихователь як модератор процесу партнерства. Стратегії розвитку професійної компетентності вихователя. Оцінка ефективності педагогічного партнерства. Виклики та бар'єри в педагогічному партнерстві.

Практика вирішення ситуацій, пов'язаних з комунікацією з батьками та колегами (наприклад, вирішення конфліктів або обговорення проблем дитини). Виконання вправ на розвиток активного слухання, емпатії, конструктивної критики і надання зворотного зв'язку.

3.9. Розвиток лідерської компетентності вихователя закладу дошкільної освіти.

Поняття лідерства та лідерської компетентності у вихованні. Характеристики та риси ефективного лідера-вихователя. Особливості лідерської компетентності в роботі з дошкільнятами. Лідерська компетентність для координації роботи з батьками, колегами та адміністрацією закладу. Складові лідерської компетентності вихователя: комунікативні навички, організаційні здібності, розв'язання конфліктів, вмотивованість та інноваційність.

Методи розвитку лідерської компетентності. Використання коучингових методів для вдосконалення професійних якостей. Розробка стратегії розвитку лідерської компетентності.

3.10. Психоемоційна компетентність в професійній діяльності педагогічного працівника закладу дошкільної освіти.

Поняття психоемоційної компетентності та її складові. Значення психоемоційної компетентності для працівників закладів дошкільної освіти. Діагностика психоемоційної компетентності. Напрями розвитку психоемоційної компетентності. Виклики у розвитку психоемоційної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти.

3.11. Конфліктологія в освітньому форматі.

Визначення конфлікту. Причини виникнення конфліктів: соціально-психологічні, організаційні, комунікативні. Види конфліктів у освітньому середовищі. Стадії конфлікту. Технології управління конфліктами. Роль управління конфліктами в створенні освітнього середовища.

3.12. Тайм-менеджмент: ефективні інструменти і стратегії.

Основи тайм-менеджменту. Основні принципи тайм-менеджменту. Визначення цілей. SMART-цілі. Інструменти тайм-менеджменту (календарі (Google Calendar, Outlook, Trello, Asana), методи («Pomodoro», матриця Ейзенхауера тощо). Стратегії ефективного управління часом. Значення тайм-менеджменту у професійній діяльності.

3.13. Арт-педагогіка у роботі вихователя закладу дошкільної освіти.

Арт-педагогіка в дошкільній освіті. Основні компоненти арт-педагогіки: мистецькі форми діяльності, візуальні мистецтва, перформативні мистецтва, творчість у повсякденному житті. Роль вихователя в арт-педагогіці. Використання арт-технологій у навчанні. Методи і техніки арт-педагогіки. Використання мистецтва для вираження емоцій. Техніки малювання та створення для зняття стресу.

3.14. Koffi-art як засіб арт-терапії у розвитку емпатії дітей дошкільного віку.

Значення арт-терапії для розвитку емоційного інтелекту та емпатії у дітей. Використання кави як живописного матеріалу (відтінки, текстура). Техніка малювання та живопису за допомогою кави. Використання ароматів та текстур для залучення дітей у творчий процес. Розвиток емпатії через Koffi-art. Використання Koffi-art для обговорення емоційних переживань.

3.15. Формування творчої особистості в інтегрованій творчій діяльності виховання ЗДО (засобами ниткографії, фольги, природного, викидного та текстильного матеріалів).

Поняття творчої особистості. Інтегрована творча діяльність: сутність та значення. Методи та прийоми у формуванні творчої особистості. Роль педагога у формуванні творчої особистості. Засоби для реалізації інтегрованої творчої діяльності. Розвиток креативності, соціальних і емоційних навичок через інтеграцію різних видів діяльності. Практичні приклади завдань для дітей. Роль співпраці з батьками. Виготовлення поробок (з паперу, текстильних, викидних та природних матеріалів).

Питання для самостійного опрацювання

1. Компоненти професійної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти.
2. Методи моніторингу професійної діяльності вихователів.
3. Критерії оцінки професійної компетентності вихователя.
4. Оцінка ефективності методів розвитку професійної компетентності.
5. Фактори, що впливають на професійний розвиток вихователя.
6. Взаємозв'язок особистих та професійних якостей вихователя.
7. Вплив сучасних технологій на розвиток професійної компетентності вихователя.
8. Труднощі моніторингу професійної діяльності вихователів та способи їх подолання.
9. Співпраця з колегами та адміністрацією для розвитку професійної компетентності.
10. Стратегії розвитку професійної компетентності в закладі дошкільної освіти.
11. Роль рефлексії у розвитку професійної компетентності вихователя.
12. Взаємодія вихователя з дітьми як складова професійної компетентності.
13. Розвиток емоційної компетентності вихователя в процесі професійної діяльності.
14. Стратегії мотивації для підвищення професійної компетентності вихователя.
15. Сучасні підходи до професійного розвитку педагогічних працівників.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / під наук. керівн. Т. Піроженко, авт. кол-в: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 40 с.
2. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
3. Основи саморозвитку професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти: монографія / І. Л. Пукас. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 134 с.
4. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід / за загальною редакцією Г.В. Беленької, О.А.Половіної. Монографія К.: Вид-тво . 244 с.
5. Професійне самовдосконалення майбутніх педагогів у контексті Нової української школи: навчальний посібник / Л. Султанова, О.Тринус; Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 179 с.
6. Професійне самовдосконалення педагогів у контексті Нової української школи: навчальний посібник / Л. Султанова., О.Тринус; Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 179 с.
7. Сорочан Т.М., Данильєв А.О., Дьяченко Б.А., Рудіна О.М. Професійний розвиток керівників і педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів у післядипломній педагогічній освіті регіонального рівня (за матеріалами Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти). Луганськ: СПД Рєзніков В.С., 2013. 524 с.
8. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога : навчальний посібник / уклад. Т. Й. Бабюк, Н. Г. Каньоса, С. М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. 222 с.
9. Управління професійним розвитком учителів: навч.-метод. посіб. Вінниця: ДонНУ, 2016. 87 с.